

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

«ΕΝΔΟΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΒΙΑ, ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΦΥΛΟΥ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΕΥΠ		
ΤΜΗΜΑ	ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	M-3072 (πρώην M-6053)	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΝΔΟΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΒΙΑ, ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΦΥΛΟΥ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις		3	3
Σύνολο		3	3
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΑΘΗΜΑ ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ (ΜΓΥ) ΚΑΤ'ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ (ΕΥ)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://midw.uniwa.gr/course/endooikogeneiaki-via/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Το μάθημα προσφέρει βασικές γνώσεις που αφορούν στο πεδίο της ενδοοικογενειακής βίας. Στόχος του μαθήματος είναι η/ο φοιτήτρια/φοιτητής να λάβει τις απαραίτητες γνώσεις προκειμένου να είναι σε θέση να εργασθεί για την πρόληψη του φαινομένου μέσα στην οικογένεια, αλλά και την έγκαιρη ανίχνευση των περιστατικών ενδοοικογενειακής βίας, ιδιαίτερα κατά την περίοδο της κύησης και την περίοδο μετά τον τοκετό. Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής /τρια θα: ✧ Είναι σε θέση να αναγνωρίσει περιστατικά βίας μέσα στην οικογένεια και ιδιαίτερα σε ευαίσθητες περιόδους της ζωής της γυναίκας, της κατά την περίοδο της κύησης και της λοχείας. ✧ Είναι σε θέση να διερευνήσει τους κοινωνικούς και πολιτισμικούς παράγοντες που προκαλούν ή επιτείνουν την εκδήλωση αυτού του φαινομένου. ✧ Είναι σε θέση να εργασθεί με τους επαγγελματίες εντός και εκτός του χώρου της υγείας για την πρόληψη και έγκαιρη αναγνώριση τέτοιων καταστάσεων μέσα στην οικογένεια και να αποτελέσει μέρος διεπιστημονικής ομάδας για την ολιστική αντιμετώπιση αυτών των καταστάσεων.

✧ Είναι σε θέση να αξιολογήσει την έκταση του φαινομένου της βίας μέσα στην οικογένεια και να παραπέμψει τις κακοποιημένες γυναίκες (έγκυες/λεχιώιδες/μητέρες) σε εξειδικευμένες δομές φιλοξενίας.
Γενικές Ικανότητες
Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Βία εναντίον των γυναικών σε παγκόσμιο επίπεδο. Διεθνείς Ορισμοί της Βίας εναντίον των Γυναικών. Ιστορική αναδρομή των Διεθνών Πολιτικών. Ο ρόλος του φεμινιστικού κινήματος. Η κακοποίηση στη διάρκεια της ζωής των γυναικών 2.Μορφές βίας εναντίον των γυναικών Επιλεκτικές αμβλώσεις και γυναικεία βρεφοκτονία. Σεξουαλική κακοποίηση κοριτσιών και ακρωτηριασμός γεννητικών οργάνων. Καταναγκαστική Πορνεία και Trafficking. Βία και Εγκλήματα για λόγους τιμής, γάμος παιδιών, πρόωρος και καταναγκαστικός γάμος. Σεξουαλική βία σε πολεμικές συγκρούσεις. Κακοποίηση στις φυλακές 3. Ενδοοικογενειακή βία Η βία εναντίον των γυναικών στα πλαίσια της οικογένειας. Ορισμοί της ενδοοικογενειακής βίας εναντίον των γυναικών στην Ευρώπη. Προφίλ θύματος και θύτη. Ο Φάυλος Κύκλος της Ενδοοικογενειακής Βίας. Γυναικοκτονία 4. Μορφές ενδοοικογενειακής βίας. Παράγοντες κινδύνου της βίας εναντίον των γυναικών στην οικογένεια. Εμβέλεια του φαινομένου – Διεθνής εμπειρία. Ερευνητικά δεδομένα σχετικά με τη βία από τον σύντροφο της Η.Π.Α 5. Ευρωπαϊκά Δεδομένα σχετικά με την ενδοοικογενειακή βία Έρευνα γνώμης του Ευρωβαρόμετρου για την ενδοοικογενειακή βία εναντίον των γυναικών. Συγκέντρωση ερευνητικών δεδομένων από το Ευρωπαϊκό Λόμπι Γυναικών. 6. Η Σύμβαση του συμβουλίου της ευρώπης για την πρόληψη και καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας της Κωνσταντινούπολης 7. Ελληνική πραγματικότητα της βίας εναντίον των γυναικών Η πρώτη επιδημιολογική έρευνα. Νομικό πλαίσιο για την αντιμετώπιση της ενδοοικογενειακής βίας. Εθνικές πολιτικές για την καταπολέμηση της βίας 8. Παιδική κακοποίηση Σωματική κακοποίηση, ψυχολογική κακοποίηση, σύνδρομο «αμέτοχου θεατή» παραμέληση, σεξουαλική κακοποίηση-αιμομιξία, εκμετάλλευση. Επίπτωση του φαινομένου. Αιτιολογικοί παράγοντες. Συνέπειες. 9. Διαδίκτυο και νέες μορφές κακοποίησης παιδιών, εφήβων. Διαδικτυακός εθισμός, Διαδικτυακός εκφοβισμός. Διαδικτυακή αποπλάνηση, Sexting, Nekominate, Κυβερνοαυτοκτονίες 10. Ανίχνευση Ενδοοικογενειακής βίας και κακοποίησης κατά την άσκηση μαιευτικής φροντίδας (κοινότητα, δομή υγείας, κατ' οίκον). Δημιουργία «ασφαλούς χώρου». Ερωτήσεις HARK. Επικοινωνιακές δεξιότητες 11. Παράγοντες κινδύνου της εμφάνισης της βίας στην εγκυμοσύνη Χαρακτηριστικά του θύματος. Χαρακτηριστικά του θύτη. Παράγοντες κινδύνου που συνδέονται με την εγκυμοσύνη 12. Ενδοοικογενειακή βία στην εγκυμοσύνη
--

Η εγκυμοσύνη ως παράγοντας κινδύνου εμφάνισης της βίας. Χαρακτηριστικά και εξέλιξη της βίας εναντίον των γυναικών στην εγκυμοσύνη. Νοσηρότητα και θνησιμότητα ως συνέπεια της βίας στην εγκυμοσύνη. Πρόωρη Ρήξη Υμένων (ΠΡΥ). Πρόωρος Τοκετός. Υπολειπόμενη ενδομήτρια ανάπτυξη. Αιμορραγίες. Αμβλώσεις. Επιλόχεια Κατάθλιψη

13. Μεθοδολογία ποσοτικής έρευνας

Μεθοδολογικά ζητήματα των εργαλείων διαλογής του φαινομένου της βίας εναντίον των γυναικών από το σύντροφο. Συνεντεύξεις σε γυναίκες που έχουν δεχθεί βία

14. Πρόληψη και ο ρόλος των επαγγελματιών υγείας

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο εκπαίδευση	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	- Χρήση Power point presentations - Υποστήριξη μαθησιακής διδασκαλίας μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class. - Χρήση του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και της ιστοσελίδας του τμήματος για την επικοινωνία με τις/τους φοιτήτριες/φοιτητές.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	26
	Διαδραστική διδασκαλία	13
	Αυτόνομη μελέτη	66
	Σύνολο	105
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Η αξιολόγηση της/ του φοιτήτριας/φοιτητή γίνεται με γραπτή (ΓΕ) ή/και προφορική εξέταση (ΠΕ) στο τέλος του εξαμήνου με ερωτήσεις κρίσεως και γνώσης σε θέματα σύμφωνα με το αναλυτικό περιεχόμενο του μαθήματος, τις παραδόσεις και την εμπειρία από την διαδραστική μάθηση. Οι φοιτήτριες/φοιτητές μπορούν να προετοιμάσουν προαιρετικά ομαδική ή ατομική εργασία, η οποία θα αξιολογηθεί λαμβάνοντας 20% του τελικού βαθμού της/του φοιτήτριας/φοιτητή. Η βαθμολογία εκφράζεται με την κλίμακα από μηδέν έως δέκα (0-10). Βάση επιτυχίας είναι το πέντε (5). Γλώσσα εξέτασης είναι η ελληνική. Συμπληρωματικά μπορεί να δοθεί αναστοχαστικό ημερολόγιο (Reflective diary) όπου οι φοιτητές καλούνται να συνδέσουν την ύλη με προσωπικές ή κοινωνικές παρατηρήσεις ή Role-playing / δραματοποίηση. Τα κριτήρια αξιολόγησης των φοιτητριών/φοιτητών είναι ρητά προσδιορισμένα, εμπεριέχονται στην ηλεκτρονική πλατφόρμα (e-class), στην οποία έχουν πρόσβαση όλες/όλοι οι φοιτήτριες/φοιτητές με τη δήλωση του μαθήματος ή/και στην ιστοσελίδα επικοινωνίας του τμήματος με τις/τους φοιτήτριες/φοιτητές .	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνική Βιβλιογραφία:

1. Ιατράκης Γ. (συν. Αντωνίου Ε). (2011) Κύηση Υψηλού κινδύνου. Αθήνα, Εκδόσεις «Δεσμός».
2. Αντωνίου Ε. (2018) Ενδοοικογενειακή βία - αναπαραγωγή και πολιτικές φύλου. Εκδ. DESMOS DIGITAL IKE
3. Bewley S., Welch J. (2016) ABC για την ενδοοικογενειακή και σεξουαλική βία. ΠΑΡΙΣΙΑΝΟΥ Α.Ε

Ξενόγλωσση Βιβλιογραφία:

1. Aljomaie, H. A. H., Hollingdrake, O., Cruz, A. A., & Currie, J. (2022). A scoping review of the healthcare provided by nurses to people experiencing domestic violence in primary health care settings. *International journal of nursing studies advances*, 4, 100068.
2. Allen-Leap, M., Hooker, L., Wild, K., Wilson, I. M., Pokharel, B., & Taft, A. (2023). Seeking help from primary health-care providers in high-income countries: a scoping review of the experiences of migrant and refugee survivors of domestic violence. *Trauma, Violence, & Abuse*, 24(5), 3715-3731.
3. Almeida, F. S. J., Coutinho, E. C., Duarte, J. C., Chaves, C. M. B., Nelas, P. A. B., Amaral, O. P., & Parreira, V. C. (2017). Domestic violence in pregnancy: prevalence and characteristics of the pregnant woman. *Journal of clinical nursing*, 26(15-16), 2417-2425.
4. Avdibegovic E., Brkic M., Sinanovic O. (2017) Emotional Profile of Women Victims of Domestic Violence. *Mater Sociomed*, 29:109-13.
5. Babazadeh, R., Sharifi, F., & Amel Barez, M. (2025). Domestic violence in pregnancy: a systematic review of clinical guidelines. *BMC Pregnancy and Childbirth*, 25(1), 336.
6. Baghini, F. K., Iranifard, E., Roudsari, R. L., & Najmabadi, K. M. (2023). The Role of Midwives in Women's Empowerment: A Narrative Review. *Journal of Midwifery & Reproductive Health*, 11(3).
7. Chisholm, C. A., Bullock, L., & Ferguson II, J. E. J. (2017). Intimate partner violence and pregnancy: screening and intervention. *American journal of obstetrics and gynecology*, 217(2), 145-149.
8. Christaki, C., Orovou, O., Dagla, D., Sarantaki, S., Moriati, M., Kirkou, K., & Antoniou, A. (2023). Domestic violence during women's life in developing countries. *Materia socio-medica*, 35(1), 58.
9. Christensen, M., Metcalfe, L. L., & O'Reilly, R. (2021, October). Emergency department nurses experiences of female domestic violence presentations: A review of the qualitative literature. In *Nursing forum* (Vol. 56, No. 4, pp. 925-937).
10. Coleman, J. N., Arthur, S. S., & Shelby, R. A. (2024). Psychological distress and pain related to gynecologic exams among female survivors of sexual and physical violence: A systematic review. *Journal of Traumatic Stress*, 37(2), 217-230.
11. Coutinho, E., Almeida, F., Duarte, J., Chaves, C., Nelas, P., & Amaral, O. (2015). Factors related to domestic violence in pregnant women. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 171, 1280-1287.
12. Crombie, N., Hooker, L., & Reisenhofer, S. (2017). Nurse and midwifery education and intimate partner violence: a scoping review. *Journal of clinical nursing*, 26(15-16), 2100-2125.
13. Dey, T., & Thakar, R. (2022). Domestic violence: An invisible pandemic. *The Obstetrician & Gynaecologist*, 24(2), 90.
14. Dheensa, S., McLindon, E., Spencer, C., Pereira, S., Shrestha, S., Emsley, E., & Gregory, A. (2023). Healthcare professionals' own experiences of domestic violence and abuse: a meta-analysis of prevalence and systematic review of risk markers and consequences. *Trauma, violence, & abuse*, 24(3), 1282-1299.

15. Kim, B., & Royle, M. (2024). Domestic violence in the context of the COVID-19 pandemic: a synthesis of systematic reviews. *Trauma, Violence, & Abuse*, 25(1), 476-493.
16. McGarry, J., & Ali, P. (2016). Researching domestic violence and abuse in healthcare settings: Challenges and issues. *Journal of research in nursing*, 21(5-6), 465-476.
17. Mainey, L., O'mullan, C., & Reid-Searl, K. (2023). Working with or against the system: Nurses' and midwives' process of providing abortion care in the context of gender-based violence in Australia. *Journal of Advanced Nursing*, 79(4), 1329-1341.
18. Manoli, E., Kouta, C., Karanikola, M., Middleton, N., & Hadjigeorgiou, E. (2024). Educational training programs on intimate partner violence in pregnancy for midwives/student midwives: A scoping review. *European journal of midwifery*, 8, 10-18332.
19. Mauri, E. M., Nespoli, A., Persico, G., & Zobbi, V. F. (2015). Domestic violence during pregnancy: Midwives' experiences. *Midwifery*, 31(5), 498-504.
20. Mezzavilla R.S., Ferreira M.F., Curioni C.C., Lindsay A.C., Hasselmann M.H. (2017) Intimate partner violence and breastfeeding practices: a systematic review of observational studies. *J Pediatr (Rio J)* (Epub ahead of print).
21. Paterno, M. T., & Draughon, J. E. (2016). Screening for intimate partner violence. *Journal of midwifery & women's health*, 61(3), 370-375.
22. Purbarrar, F., Khani, S., Zeydi, A. E., & Cherati, J. Y. (2023). A review of the challenges of screening for domestic violence against women from the perspective of health professionals. *Journal of education and health promotion*, 12(1), 183.
23. Sapkota, D., Baird, K., Saito, A., & Anderson, D. (2019). Interventions for reducing and/or controlling domestic violence among pregnant women in low-and middle-income countries: a systematic review. *Systematic reviews*, 8, 1-11.
24. Sharifi, F., Jamali, J., Larki, M., & Roudsari, R. L. (2022). Domestic violence against infertile women: a systematic review and meta-analysis. *Sultan Qaboos University Medical Journal*, 22(1), 14.
25. Torales J., Barrios I., Arce A. (2017) The role of psychotherapy in domestic violence. *Int J Soc Psychiatry* (Epub ahead of print).
26. Zilkens R.R., Smith D.A., Kelly M.C., Mukhtar S.A., Semmens J.B., Phillips M.A. (2017) Sexual assault and general body injuries: A detailed cross-sectional Australian study of 1163 women. *Forensic Sci Int*, 279:112-20.

Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- British Journal of Midwifery
- European Journal of Obstetrics και Gynecology
- International Journal of Gynecology και Obstetrics
- International Journal of Reproduction, Contraception, Obstetrics και Gynecology
- Journal of Midwifery & Reproductive Health
- Trauma, violence, & abuse